

**KURIKULUM
DJEČJEG VRTIĆA CVRČAK I MRAV
TRIBALJ**

za razdoblje od pedagoške 2022./2023. do 2027./2028. godine

Tribalj, rujan 2022.

- **ŽUPANIJA:** Primorsko–goranska
- **OPĆINA:** Općina Vinodolska
- **ADRESA:** Tribalj 2a, 51243 Tribalj
- **PODRUČNI ODJEL:** 51253 Bribir, Bribir 34
- **E-MAIL:** vrticcvrcakimrav@gmail.com
- **URL:** www.dv-cvrcakimrav.hr
- **Telefon:** objekt Tribalj - 051 332 488;
objekt Bribir - 051 248 862;
- **Mob.:** 098 396 080
- **OIB:** 65986510223
- **OSNIVAČ:** Općina Vinodolska
- **GODINA OSNIVANJA:** 2007.
- **RAVNATELJICA:** Sandra Miculinić

Ustanova je upisana u Trgovački sud 20. ožujka 2007. godine.

SADRŽAJ

1. O vrtiću	4
2. O kurikulumu.....	4
3. Programi	8
3.1 Redoviti odgojno-obrazovni programi.....	8
3.2 Program predškole.....	11
3.3 Kraći program ranog učenja engleskog jezika.....	13
3.4 Eko-program.....	14
3.5 Program za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno.....	16

1. O VRTIĆU

Dječji vrtić "Cvrčak i mrav" djeluje na području Vinodolske općine u dva objekta, u matičnom objektu u Triblju te područnom objektu u Bribiru. Osnivač vrtića je Vinodolska općina, a vrtić je osnovan 2007. godine. Dječji vrtić " Cvrčak i mrav" je javna ustanova koja u okviru djelatnosti predškolskog odgoja skrbi o djeci i ostvaruje programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi. Obuhvaća šest odgojnih skupina od jedne godine do polaska u školu. Osim redovnog odgojno-obrazovnog programa, provode se i program integrirane predškole te kraći program ranog učenja engleskog jezika. Vrtić ima status međunarodne Eko-škole stečen 2009.godine.

Vrtić je dobitnik sljedećih nagrada i priznanja:

- nagrada djetetu i vrtiću Ministarstva šuma povodom Evropskog tjedna šuma 2008. godine,
- treća nagrada za projekt na temu "Lijepe naše obale-Zaljubljeni u čistu vodu" na natječaju za vrtiće i osnovne škole 2011. Elektroluksa, Ekozelene Europe, National Geographic-a i udruge "Lijepa naša",
- u prosincu 2017. vrtić je dobio 1. nagradu INE i Novog lista za najbolji eko projekt "Pošumljavanje opožarenog područja brda Barbara ponad Bribira"
- za Dan učitelja, 5.10.2013. **dobitnik je Županijske nagrade za najuspješniji vrtić Primorsko-goranske županije,**
- za Dan Vinodolske općine 15.4.2015. **dobivena je Godišnja nagrada za sveukupan doprinos predškolskom odgoju i obrazovanju Vinodolske općine.**

Vrtić posjeduje sljedeće certifikate:

- Zlatni certifikat Međunarodne eko-škole,
- Litter less certifikat u kampanji "Za manje otpada",
- Baby sings certifikat.

2. O KURIKULUMU

Razvoj odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića događa se paralelno s razvojem vrijednosti, razumijevanja i znanja odgajatelja ali i drugih djelatnika vrtića, za što im je potrebno osigurati kontinuirani profesionalni rast. Kvalitetu i perspektivu razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića određuje i njegova „otvorenost“ koja uključuje spremnost na uspostavljanje suradničkih i partnerskih odnosa djelatnika s obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim relevantnim institucijama te spremnost na povezivanje sa stručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice.

Temeljem čl. 15. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi u vrtiću se provode redoviti programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi, koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima. Uz redoviti odgojno-obrazovni program, u vrtiću se provodi i obavezni program predškole te kraći program ranog učenja engleskog jezika.

Sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 57/22) Kurikulum dječjeg vrtića razrađen je prema Nacionalnom kurikulumu, a njime se utvrđuju programi i njihova namjena, nositelji i načini ostvarivanja programa, vremenik aktivnosti i načini vrednovanja. Kurikulum vrtića donosi Upravno vijeće u pravilu svakih pet godina.

Temeljno ishodište svih programa čini Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.). Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja polazi od shvaćanja djeteta kao socijalnoga subjekta tj. aktivnoga sustvaratelja vlastitog razvoja, kulture, odgoja i učenja, koji aktivno sudjeluje u oblikovanju odgojno-obrazovnoga procesa. U središtu svih naših programa je dijete i njegove potrebe pa se isti kreiraju pomno prateći interes djece, ali i interes roditelja korisnika usluga.

Kurikulum našeg vrtića utemeljen je na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i njime utvrđenim **načelima**:

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa
- Partnerstvo vrtića s roditeljima i lokalnom zajednicom
- Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Važan cilj Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je cijelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Postizanje ovog cilja temelji se na shvaćanju djeteta kao cijelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa u vrtiću.

Vrijednosti koje usmjeravaju odgojno-obrazovno djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti. Vrijednosti koje Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja izdvaja jesu: znanje, humanizam i tolerancija, identitet, odgovornost, autonomija te kreativnost.

Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja potiče i osnažuje razvoj osam temeljnih **kompetencija** za cjeloživotno učenje: komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost te kulturna svijest i izražavanje. Odgojno-obrazovne ishode utvrđuju odgajatelji i stručni suradnici, vodeći računa o potrebama djece i njihovim individualnim potencijalima. Odgojno-obrazovni ishodi odnose se na razvoj prije spomenutih temeljnih kompetencija.

Otvorenim didaktičko-metodičkim sustavom, djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućena je sloboda u izboru sadržaja, metoda i oblika rada, što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Zadaća je odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje. Odgajatelji podržavaju suradničko učenje posebnim strategijama podrške, stvarajući kvalitetan prostorno-materijalni, vremenski i socijalno-emocionalni kontekst, vodeći računa o suvremenim dosezima teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Strategije podrške:

- I. **Prostorno-materijalni kontekst**: bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakcije. Prostor se organizira u jasno prepoznatljive centre aktivnosti. Materijali za igru i istraživanje dostupni su u dovoljnim količinama, primjereno razvojnim kompetencijama i interesima djece. Tako uređen prostor nudi mogućnosti za interakciju, ali i osamljivanje i samostalne aktivnosti. Ponudom konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja.
- II. **Vremenski kontekst**: organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, biološkog ritma i rutine koju zahtijeva organizacija rada.
- III. **Komunikacijski kontekst**: odgajatelji kontinuirano razvijaju i njeguju komunikaciju s djecom vođenu empatijom, razumijevanjem i podrškom. Odgajatelji pružaju djeci osjećaje ohrabrenja i podrške, prijateljstva, utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti, promatrajući i prateći djetetovo ponašanje te njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju.
- IV. **Socijalno-emocionalni kontekst**: razvijajući djetetove vještine prepoznavanja emocija kod sebe i drugih, njihovog imenovanja i razumijevanja, odgajatelji osiguravaju okruženje u kojem djeca na siguran i prihvatljiv način mogu izraziti svoje emocije te interakcijom s odraslima i vršnjacima postupno razvijati sposobnost za regulaciju i upravljanje vlastitim emocijama.

***Vizija* našeg vrtića glasi: CVRČAK I MRAV- VELIK, ZELEN I ZDRAV!**

Naša vizija kurikuluma vrtića je:

- *za dijete:*
- sigurnost svakog djeteta
 - samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
 - sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
 - sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
 - uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
 - istraživanje i razvijanje kompetencija
 - samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
 - usvajanje i praktična uporaba pojnova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izvore
 - stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)

- osiguravanje kvalitetne prilagodbu trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

➤ *za roditelje:*

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

➤ *za stručni tim i odgojitelje:*

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjерено i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cijelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

➤ *za ostale zaposlenike:*

- osvještavanje vlastitog značenja i odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove vezane uz dobrobit djeteta i cijelokupno ozračje vrtića

➤ *za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:*

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

➤ *za ozračje:*

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvatanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

Naša vizija je vrtić kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

Naša misija:

- Potpuni obuhvat djece predškolske dobi u našoj općini.
- Osigurati dobre materijalne, stručne i duhovne temelje za razvoj i širenje djelatnosti.
- Ekologija kao način života od najmlađih dana.

Naš moto: MALI VRTIĆ ZA VELIKA DJELA!

3. PROGRAMI

3.1 Redoviti odgojno-obrazovni programi

U svim odgojno-obrazovnim skupinama rad se temelji na Zakonu o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te pripadajućim podzakonskim aktima i pravilnicima.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjenjrenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivni proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi

Ciljevi redovitih programa :

- osiguranje dobrobiti za dijete;
- cijelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta;
- razvoj kompetencija.

➤ Namjena programa:

Redoviti programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. nude se cjelodnevni (10-satne) programi koji počinju s radom u 6,15 sati te traju do 16,15 sati. Pedagoška godina započinje 01.09. i traje do 31.08. Odgojno-obrazovni programi se realiziraju tijekom pet radnih dana u tjednu.

Skupine se dijele prema kronološkoj dobi djeteta na jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupine (djeca od 3. godine do polaska u školu). Dobno mješovite skupine omogućuju kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

➤ **Nositelji programa:**

U svakoj skupini rade po dvije odgajateljice. Njihov je zadatak planiranje, realizacija i valorizacija rada redovitih programa, sukladno razvojnim potrebama i interesima djece. Svi zaposleni odgajatelji imaju odgovarajuću stručnu spremu.

➤ **Način realizacije:**

Redoviti programi se provode u objektima Tribalj i Bribir u sedam odgojno-obrazovnih skupina. Svaka skupina ima svoju sobu dnevnog boravka. Sobe su podijeljene u centre aktivnosti koji djeci omogućavaju suradnju, istraživanje i učenje. Organizacija prostora vrtića omogućuje slobodno kretanje i usmjerena je na komunikaciju i interakcije djece. Okruženje šalje djetetu poruku o željenom, primјerenom ponašanju, o tome kako stupiti u interakciju s drugima i kako koristiti ponuđene materijale. Dostupnost materijala, otvorene police, dohvatljive igračke povećavaju kod djece osjećaj vlasništva, kreativnog rješavanja problema, razmjenu materijala ... Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- razvojne mape djece
- refleksije s djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika

Redoviti program našeg Vrtića temeljito je razrađen u Godišnjem planu i programu rada vrtića te je prilagođen aktualnim okolnostima i pedagoškim potrebama perioda u kojem se odvija.

Temelj za planiranje odgojno-obrazovnog rada skupina je svakodnevno praćenje djece i dokumentiranje njihovih aktivnosti. Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije, koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Praćenje djeteta je proces promatranja djeteta u igri i aktivnostima, bez uplitanja odgojitelja, s ciljem upoznavanja interesa, upoznavanja osobnosti, stilova učenja i sagledavanja stupnja razvoja djeteta. Prikupljene informacije temelj su budućeg planiranja rada, orijentacijska osnova za organiziranje aktivnosti djece ili pojedinog djeteta. Važna uloga pedagoške dokumentacije je u evidentiranju postignuća odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića sa svrhom istraživanja, praćenja, vrednovanja i unapređivanja odgojno-obrazovnog procesa.

- *Oblici dokumentiranja na nivou skupina:* individualno praćenje adaptacija novoupisane djece, individualno praćenje i procjene polaznika predškole, razvojne mape za svako dijete, likovne mape, dokumentiranje aktivnosti i projekata (foto i video zapisi), dokumentiranje za potrebe reflektivnih praktikuma, obavezna pedagoška dokumentacija, evaluacije, izvješća, zapisnici s roditeljskih sastanaka, osobne iskaznice skupina, dnevne evidencije polaznosti djece.
- *Oblici dokumentiranja na nivou ustanove:* godišnji planovi i izvješća, finansijski planovi i izvješća, eko program i izvješće, razvojne mape (portfolia) svakog odgajatelja, ljetopis ustanove, razne evidencije iz područja rada, razni zapisnici, arhiva vrtića, Web stranica, medijsko praćenje.

➤ **Vremenik ključnih aktivnosti vezanih za provođenje redovnog programa:**

Aktivnost	Nositelj	Vremenik realizacije
Organizacija prostora jasličkih i vrtičkih skupina te osmišljavanje prostorno-materijalnog konteksta	Ravnateljica Pedagog Odgajitelji	Rujan
Uređenje hodnika i ostalih zajedničkih prostora	Odgajitelji	Rujan, po potrebi
Praćenje adaptacija djece	Stručni tim Odgajitelji	Rujan, po potrebi
Izrada Godišnjeg plana i programa rada	Stručni tim	Rujan
Prikupljanje raznih obrazaca od roditelja	Odgajitelji Pedagog	Rujan, po potrebi
Formiranje zdravstvenih kartona i individualnih dosjea djece	Zdr. voditeljica Pedagog	Rujan
Izrada mjesecnih, dvomjesečnih i tromjesečnih orijentacijskih planova	Odgajitelji	Rujan, listopad, siječanj, travanj, srpanj
Izvješća o radu odgajatelja i stručnih suradnika	Odgajitelji Stručni tim	Veljača, lipanj
Izrada i vođenje razvojnih mapa za svako dijete	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Vođenje obavezne pedagoške dokumentacije	Stručni tim Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Provođenje projekata u odgojno-obrazovnom radu	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Zadovoljavanje općih i posebnih potreba djeteta kroz individualizaciju odgojno-obrazovnog procesa	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Razvijanje pozitivne sliku o sebi, samopouzdanja i samopoštovanja	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Unapređivanje opće kvalitete življjenja u vrtiću obogaćivanjem programa	Stručni tim Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Osiguravanje slobodnog izbora sadržaja, aktivnosti i materijala	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine
Poticanje istraživanja i izražavanja kroz različite mogućnosti uz upotrebu glazbe, likovni izričaj i pokret	Odgajitelji	Kontinuirano tijekom godine

Poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih) uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu	Odgojitelji	Kontinuirano tijekom godine
Usvajanje pravila ponašanja, stvaranje vrijednosnih sustava (moralni razvoj) u skladu s djetetovom dobi	Odgojitelji	Kontinuirano tijekom godine
Poticanje samostalnosti djece u svim segmentima (samostalnost u hranjenju, stjecanje higijenskih navika, samostalnost u obuvanju, oblačenju i svlačenju i sl.)	Odgojitelji	Kontinuirano tijekom godine
Izrada Godišnjeg izvješća o radu vrtića	Stručni tim	Kolovoz

➤ **Način vrednovanja:**

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- upitnici za odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

3.2 Program predškole

Program predškole se, kao naš cjelokupni odgojno-obrazovni rad, temelji na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju i pod zakonskim aktima, na Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, Državnom pedagoškom standardu te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je razvojnim potrebama djece, socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

Cilj programa predškole je priprema djeteta za polazak u školu, poticanje njegova cjelovitog razvoja te socijalizacija u skupini vršnjaka. No, osim razvijanja vještina neophodnih za školu, poput grafomotorike, predčitalačkih i predučiteljkih vještina, naglasak je na razvoju djetetovih umijeća i znanja u svim razvojnim područjima (tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i intelektualnom), a sve u sigurnoj i poticajnoj okolini.

➤ **Namjena programa:**

Program je namijenjen djeci u godini prije polaska u školu (djeca školski obveznici, djeca čiji roditelji traže prijevremeni upis u školu te djeca koja su dobila odgodu od škole). Program predškole je obavezan za svu djecu u dobi prije polaska u osnovnu školu u trajanju od minimalno 250 sati raspoređenih u periodu od početka listopada do kraja svibnja. U svibnju svake pedagoške godine sva će djeca dobiti potvrdu o početku programa predškole. Program predškole integriran je u redoviti odgojno obrazovni program, a za djecu koja nisu obuhvaćena programom vrtića organizira se u popodnevnim satima. Kurikulum predškole djetetu treba osigurati prilike za stjecanje iskustava kvalitetnoga institucijskoga predškolskog odgoja i obrazovanja.

➤ **Nositelji programa:**

Program predškole se provodi integrirano od 1. listopada do 31. svibnja, a provode ga svi odgajatelji, voditelji vrtičkih skupina u koje su upisana djeca u dobi pred polazak u školu. Njihov je zadatok planiranje, realizacija i valorizacija rada programa predškole, sukladno razvojnim potrebama i interesima djece. Svi zaposleni odgajatelji imaju odgovarajuću stručnu spremu.

➤ **Način realizacije:**

Odgojno-obrazovni rad s djecom u godini prije polaska u školu planira se i oblikuje cjelovito (tematski, projektno), a ne parcelizirano (kao međusobno nepovezane aktivnosti, izdvojena područja učenja, uvježbavanje posebnih vještina i sl.). U kurikulumu predškole planiraju se kontekstualni uvjeti (okruženje) za održavanje različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih odgojno-obrazovnih iskustava djece, a ne precizan tijek njihovih aktivnosti niti fragmentirani sadržaji učenja.

U planiranju i oblikovanju kurikuluma predškole naglasak se stavlja na:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija, uskladene s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta
- prihvatanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja
- učenje koje treba biti nestandardizirani proces, a koji se događa u svrhovitome kontekstu u sklopu kojeg djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- poticanje samoiniciranog učenja djece i sposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika odnosno razvijanje predčitalačkih i grafomotoričkih vještina u kontekstualno povezanim situacijama
- kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti
- upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina iskorištavanja u svrhu obogaćivanja i produbljivanja njihova učenja
- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te nesmetano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti
- razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima
- razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici
- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih i sl.)
- prihvatanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine
- razvoj socijalnih kompetencija djece osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju privikavanje na izvanobiteljski i institucijski kontekst, potiču kulturu komunikacije, zajedničkog življenja i ophodenja, razvoj socijalno-emocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, nenasilno rješavanje sukoba, timski rad, dogovaranje i podjela uloga, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju itd.
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov život, odgoj i učenje.

➤ **Vremenik ključnih aktivnosti vezanih za provođenje programa predškole:**

Aktivnost	Nositelj	Vremenik realizacije
Upisi u program predškole za djecu koja ne pohađaju redovne programe	Ravnateljica Pedagog	Listopad / studeni
Provođenje programa predškole	Odgajatelji	01.10.- 31.05.
Davanje naputaka odgojiteljima za rad s djecom koja imaju teškoće s pažnjom, grafomotorikom, percepcijom, spoznajom..	Pedagog	Od listopada do svibnja
Savjetodavni i edukativni razgovori s roditeljima djece predškolaca	Pedagog Odgajatelji	Od listopada do svibnja
Letci za roditelje i drugi pisani materijali	Pedagog	Po potrebi
Evaluacija zrelosti djece za školu	Pedagog	Studen - veljača
Izdavanje potvrda o pohađanju predškole	Pedagog	Svibanj

➤ **Način vrednovanja:**

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- upitnici za odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

3.3 Kraći program ranog učenja engleskog jezika

Vrtić ima verificiran kraći program ranog učenja engleskog jezika. Cilj programa je poticanje djece na početno učenje engleskog jezika i njegovu aktivnu primjenu u svakodnevnim spontanim situacijama i planiranim aktivnostima u okviru odgojno- obrazovnog procesa.

➤ **Namjena programa:**

Program je namijenjen djeci predškolske dobi od 4 do 6 godina.

➤ **Nositelji programa:**

Kraći program ranog učenja engleskog jezika se provodi od listopada do svibnja u popodnevним satima, po završetku redovitog programa. S obzirom da u vrtiću trenutno ne radi niti jedna odgajateljica sa potrebnim B2 certifikatom za provođenje programa, u planu je jednu od odgajateljica poslati na potrebno usavršavanje, a u međuvremenu se realizacija programa može povjeriti jednoj od škola stranih jezika. Zadatak odgajateljice, odnosno učiteljice iz škole stranih jezika jest planiranje, realizacija i valorizacija rada programa ranog učenja engleskog jezika, sukladno razvojnim potrebama i interesima djece.

➤ **Način realizacije:**

Engleski jezik se uvodi spontano, situacijskim pristupom (učenjem kroz igru, doživljajem i bogatim poticajima), a ne poučavanjem kroz strogo strukturirane sadržaje. Sadržaji se okvirno planiraju kako bi se, prateći djecu, gradio odgojno obrazovni proces. Dinamičnim i zanimljivim sadržajnim radom motiviramo djecu na usvajanje engleskog jezika te na spontano svladavanje jezične strukture, gramatičkih oblika i rječnika. Uvjeti za razvoj i učenje kroz igru planiraju se unaprijed pri čemu se vodi računa o raznovrsnosti poticaja i primjeni integracijskog pristupa.

➤ **Vremenik ključnih aktivnosti vezanih za provođenje kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika:**

Aktivnost	Nositelj	Vremenik realizacije
Upisi u kraći program ranog učenja engleskog jezika	Ravnateljica Pedagog	Rujan
Provođenje programa	Odgajateljica / učiteljica	01.10.- 31.05.
Savjetodavni i edukativni razgovori s roditeljima	Pedagog Odgajateljica / učiteljica	Od listopada do svibnja
Letci za roditelje i drugi pisani materijali	Odgajateljica / učiteljica	Po potrebi

➤ **Način vrednovanja:**

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- upitnici za odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

3.4 Eko – program

Naš vrtić od 2009. godine ima status Međunarodne eko škole. Tijekom pedagoške godine 2018./2019. vrtić je stekao zlatni status, a tijekom godine 2022./2023. stiči će se dijamantni status. Program eko-škole određuje način na koji se odgojno-obrazovni sadržaji o zaštiti okoliša, kao dio redovnih programa, primjenjuju u svakodnevnom životu. Koordinator programa na međunarodnoj razini je „Foundation for Environmental Education“ – FEE (Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš). Koordinator na nacionalnoj razini je Udruga Lijepa naša (Association «Lijepa naša»). Predsjednik Udruge Lijepa naša i Hrvatskog povjerenstva FEE je dr. sc. Ante Kutle. Programska voditelj Eko-škola je prof. Josip Gregac, a regionalna koordinatorica je prof. Ana Molnar iz OŠ Vladimir Gortan u Rijeci. Koordinatorica za provedbu programa u Dječjem vrtiću «Cvrčak i mrav» je pedagoginja Iva Baldo Karlić.

Opći cilj eko - programa je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i djelatnika. Osnovna zadaća eko - programa je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti. Realizaciju eko – programa nadzire 14 članova Eko-odbora, a pomaže sedam kumova Eko-vrtića. Eko-program je integriran u redovne odgojno-obrazovne programe našeg vrtića i provodi se u svim skupinama te obuhvaća svu upisanu djecu.

➤ **Namjena programa:**

Program je namijenjen djeci predškolske dobi od 1 godine do polaska u školu.

➤ **Nositelji programa:**

S obzirom da je eko-program implementiran u redoviti odgojno-obrazovni program, nositelji programa su sve odgajateljice u svim odgojno-obrazovnim skupinama.

➤ **Način realizacije:**

Eko-program se provodi integrirano kroz redoviti odgojno-obrazovni program. Provodi se spontano, situacijskim pristupom (učenjem kroz igru, doživljajem i bogatim poticajima), čestim boravcima na vanjskom nestrukturiranom prostoru te koristeći prirodne i pedagoški neoblikovane materijale. Sadržaji se okvirno planiraju kako bi se, prateći djecu, gradio odgojno obrazovni proces. Tijekom provođenja programa radi se na razvoju svjesnosti o očuvanju prirode te međuovisnosti čovjeka i prirode, usvajaju se pojmovi razdvajanja otpada i recikliranja, uči o prirodnim elementima i zaštiti prirode. Potiče se česti boravak vani (livada, potok, jezero), promatranje promjena u prirodi kroz godišnja doba, neposredno upoznavanje prirode, autohtonih biljaka i životinja.

➤ **Vremenik ključnih aktivnosti vezanih za provođenje Eko-programa:**

Aktivnost	Nositelj	Vremenik realizacije
Izrada i dostava Eko-programa Udrudi Lijepa naša	Pedagog	Rujan
Osnivanje eko patrola	Odgojitelji	Listopad
Formiranje eko centara i uređenje eko panoa	Odgojitelji	Listopad
Sastanak Eko-odbora	Pedagog Ravnateljica	Listopad / studeni
Provodenje eko aktivnosti i projekata, realizacija eko tema	Odgojitelji	Od listopada do svibnja
Obilježavanje Dana planeta Zemlja – akcija Zelena čistka	Odgojitelji Pedagog	Travanj
Popunjavanje aplikacije 7 eko koraka	Pedagog	Svibanj
Dostava Eko-izvješća Udrudi Lijepa naša	Pedagog	Lipanj
Priprema materijala za prilog u Biltenu eko škola	Pedagog	Lipanj
Provodenje projekta "Vrtić u prirodi" i realizacija eko-tema	Odgojitelji	Kontinuirano tijekom godine

Sakupljanje i prodaja PET-ambalaže, starog papira i baterija	Odgojitelji, djeca, roditelji	Kontinuirano tijekom godine
Rad sa pedagoški neoblikovanim i prirodnim materijalima u svrhu izrade didaktičkih poticaja	Odgojitelji	Kontinuirano tijekom godine

➤ **Način vrednovanja:**

- kroz praćenje provedbe eko projekata i tema
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- upitnici za odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

3.5 Program za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno

U našem vrtiću djeluje tim educiranih voditeljica za provođenje radionica za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno. Radionice Rastimo zajedno su besplatan grupni oblik podrške roditeljima male djece. Na radionicama roditelji i voditelji su partneri u traženju odgovora na pitanja o roditeljstvu i djetetovom razvoju. Roditelji s voditeljicama i s drugim roditeljima razmjenjuju informacije, znanja, vještine, iskustva i tako zajednički uče i pružaju međusobnu podršku koja su se pokazala korisnom za jačanje kompetentnosti roditelja i djeteta.

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo ("Prve tri su najvažnije") s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. Program konceptualno-programski vode prof. dr. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc.

Glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Program za podršku roditeljstvu obuhvaća više vrsta radionica: Rastimo zajedno - za roditelje (ciklus 11 radionica), Rastimo zajedno Mini - za roditelje (više ciklusa od po 3 radionice), Klub očeva Rastimo zajedno – za očeve (ciklus od 7 radionica), Rastimo zajedno za odgojitelje (ciklusa od 7 radionica).

➤ **Namjena programa:**

Svrha programa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta.

➤ **Nositelji programa:**

Nositeljice programa za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno su educirane voditeljice Iva Baldo Karlić, stručni suradnik pedagog; Jasmina Antić, odgajateljica; Kristina Bosco, odgajateljica; Dragana Baričević Crnković, odgajateljica i Jasna Car, odgajateljica. U planu je uključiti voditeljice u dodatne edukacije ukoliko budu ponuđene.

➤ **Način realizacije:**

Roditelji se pozivaju na uključivanje u radionice Rastimo zajedno. Po formiranju grupe započinje se sa realizacijom ciklusa radionica. Na radionicama roditelji s voditeljicama i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, uviđaju načine na koje se odnose prema svom djetetu te doznavaju i za druge moguće načine. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Uz to, preispituju se vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva, uči o potrebama djece i roditelja i načinima njihovog zadovoljavanja, vježbaju komunikacijske vještine i odgovara na druga pitanja za koja roditelji izraze interes. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom.

Ciklus od 11 radionica Rastimo zajedno provodi se uživo u dvosatnim radionicama sa sljedećim temama: Roditelji 21. stoljeća; Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta; Roditeljski ciljevi; Sva naša djeca i kako ih volimo; Slušanje-vještina roditeljstva; Kako dijete uči o svijetu oko sebe; Postavljanje granica; Biramo i kreiramo rješenja; Još želim znati; Biti roditelj: utjecaj i izbori te Završetak i novi početak.

Rastimo zajedno Mini obuhvaća više ciklusa od po tri radionice. Prvi ciklus obuhvaća teme: Djeca i mediji; Samo se igra te Trebaju li djeca granice. Drugi ciklus obuhvaća teme: Emocionalne kompetencije djece; Izljevi bijesa kod djece te Odgovorno i samostalno dijete. Treći ciklus obuhvaća teme: Jezik ljubavi; Kad se mama i tata ne slažu te Zamke roditeljstva.

Rastimo zajedno za očeve obuhvaća radionice: Očinska uloga u ranom djetinjstvu; O očevima i osjećajima; O očevima i majkama; Tata i dijete igraju se zajedno; Tata od zanata; O očevima i majkama – radionica za majke te Zašto su očevi važni – radionica za odgajatelje.

Rastimo zajedno za odgajatelje uključuje radionice namijenjen odgajateljima sa temama: Roditelji i odgojitelji 21. stoljeća i četiri stupa odgoja u najboljem interesu djeteta; Psihološke potrebe djeteta i tri dijaloga; Odgojiteljski ciljevi i kako dijete uči o svijetu oko sebe; Slušanje – važna komunikacijska vještina; Granice – kako i zašto; Kreiramo rješenja te Podizati i odgajati djecu.

➤ **Vremenik ključnih aktivnosti vezanih za provođenje programa za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno:**

Radionice	Broj radionica u ciklusu	Vremenik
Rastimo zajedno	11	Tijekom pedagoške godine 2022./2023., 2024./2025., 2026./2027.
Rastimo zajedno MINI	3	Tijekom svake pedagoške godine
Klub roditelja Rastimo zajedno	1	Tijekom drugog polugodišta svake pedagoške godine
Klub očeva Rastimo zajedno	7	Tijekom pedagoške godine 2023./2024., 2025./2026., 2027./2028.
Radionica "Zašto su očevi važni?"	1	Povodom obilježavanja Dana očeva svake pedagoške godine

➤ **Način vrednovanja:**

- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- upitnici za roditelje na kraju provedenog ciklusa

Na temelju čl. 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13 i 57/22) Upravno vijeće Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" je na 37. sjednici održanoj 26. rujna 2022. godine donijelo ovaj Kurikulum.

Ravnateljica:

Sandra Miculinić, bacc.praesc.educ.

Predsjednik Upravnog vijeća:
mr.sc. Boris Glavan, dipl. ing.

